

Bahar ömrü

◆ Zəriflərin dünyası

"Hələ uşaqlıqdan belə bir düşüncəm var idi ki, uğur qazanmaq üçün yalnız Bakıya getməliyəm. Hətta 10-cu sinfi bitirməyə belə səbrim çatmadı. O yaşım üçün çox böyüdüyümə, özümü müstəqil şəkildə idarə edə biləcəyimə inanım çox böyük idi.

O zaman çətinliklər də çox idi, sovet rejimində yaşayırdıq. 70-80-ci illərdə Bakıda tərk yaşamaq, oxumaq heç də asan deyildi. Bir çox ehtiyaclarımı öz əməyimlə qarşılamalı olurdu. Beynimdə ancaq bir fikir vardı. Şikayət etmək, heç kəsdən kömək istəmək yoxdur. Bütün çətinlikləri özüm dəf etməli, ayaqlarım üstüdə öz gücümə dayanmalıyam.

İndi də düşünürəm ki, doğru etmişəm. 15 yaşından sərbəst həyata atılmağım, Bakı mühitində böləd olmağım uğur qazanmağıma kömək oldu..."

Zəriflərin dünyası...

Bu ələ bir dünyadır ki, burada sirlər, sehvəli və təzadlı, əks qütblərin harmoniyasının şahidi olursan. Bəzi anlarda çox sədəlvöh, zəif, körməyə məhtac, bəzən isə əzmlili, iradəli, güclüdür.

Qadınlar aya bənəyir, bilmədiyimiz, belə olmadığımız xüsusiyyətləri çoxdur... Bugünkü qonağımız da öz təbiriyyə deyək ham zərif, ham da xoş sözlə ehtiyacı olan, amma əksər hallarda da ehtiyacı olanlara yardım etməyə özünü borclu bilə bir xanımdır...

Milli Məclis Sədrinin müavini, parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri, ATƏT-in Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, YAP İdarə heyətinin üzvü Bahar Muradova "Zəriflərin dünyası"ndan danışır...

Güclü görünmək, zərifiyin inkarı deyil

Birənəli şəkildə deyə bilərəm ki, qadınlar öz imkanları, bilik və bacarıqları sayəsində çox güclü ola, nainki hemsicələri ilə, hələ kişilərə belə rəqabətə davam getirə bilərlər. Həm də bu, təkə Azərbaycan qadınlarına xas olan xüsusiyyət deyil. Zaman-zaman bütün millətlərdən, xalqlardan olan qadınlar bu fikri möhkəmləndirən nümunələr ortaya qoyurlar.

Tarixdə çox güclü qadınlar olub ki, zamanın, hadisələrin məhəvriyi dəyişməyə qadir olublar, bir ölkəni idarə edib, dövlətini təmsil edəblər, siyasətdə, elm sahəsində çox ciddi nəticələrə imza atıblar. Cəmiyyətdə fanatizmə, xurafata qarşı cəsarətlə çıxıblar.

Əlbəttə ki, zərif qadınların gözəllik, seviriyət, sənət, ailə dəyərləri, milli-mənəvi dəyərləri ən inə bir şəkildə daşımaq, gənc nəsli tərbiiyələndirmək kimi nümunələri saysız-hesabsızdır.

Təbii ki, gücsüz, zəif qadınlar da az deyil. Çətinliklər qarşısında daim qorxu hiss edir, dəstək görmədikdə ruh düşkünlüyünə yuvarlanırlar. Yaxud da ailə içərişində, cəmiyyətdə ona yönələn təzyiqlərin, təqiblərin qarşısında duruş getirə bilmir, depressiyaya düşür. Mühəribələri, təbii hadisələrinin doğurduğu kateklizmlər çətinləşənə hansı tərəfi tutacaqlarını, haraya istiqamətlənəcəklərini müəyyənləşdirə bilmirlər. Bax bu cür qadınlara həmişə dəstək, kömək lazımdır.

Amma onu da deyim ki, heç zaman qadınları cəmiyyətdən, yaxud da dövlət heyətindən ayrıb dəyərləndirməyin, üzərinə məsuliyyəti qoymağın tərəfdarı olmamışam. Çünki keçmişimiz, bu günümüz və gələcəyimiz üçün daim bir yerə olmağa borclu olan iki tərəf var: qadın və kişi.

Təbiət, Tanrı bunu təsadüfən belə yaratmayıb. Birində güclü olan, digərində zəif doğurur. Birində zərif olan, digərində dəyərləndirməni tələb edir. Həyatımız isə bu cür davam və inkişaf edir. Hesab edərkəm ki, qadın və kişi ailəni, cəmiyyəti, dövləti, bütün dünyanı idarə etmək, irəliyə aparmaq, tarixin, zamanın, proseslərin yaratdığı bütün problemlərin qarşısına qoşa çıxmaq və onun yükünü qoşa çəkmək üçündür.

Hər ikisinin üzərinə məsuliyyəti də, şərafəti də eyni dərəcədə bölüşmək kimi vəzifə qoyulub. Ele bilərəm ki, qadınlar da, kişilər də bunun öhdəsindən layiqincə gəlirlər. Əlbəttə ki bütün bunlar həmişə heç də düz xətt üzərində getmir. Güclü görünmək isə heç də zərifiyin inkarı demək deyil. Və yaxud əksinə...

Qadınlar bir-birinə çox bənəyirlər...

Məsuliyyətləri, vəzifələri, üzleşdiy problemlər və digər səbəblər baxımından qadınlar hansı millətdən və dövlətdən olmasına baxmayaraq, bir-birinə çox bənəyirlər. Əksəriyyətimiz romantizmə meyilliyik. Bizlər daha çox hissələrə, duyduqlarımıza, görmək və inanmaq istediklərimizə güvənmək, hamımız sevmək, sevimək, gözəl görünmək istəyirik. Baxmayaraq ki, bu gün dünyanın fərqli ölkələrində yaşayan qadınların bir qismi gözəl görünməyə çalışmaq məqbul saymırlar. Deyim ki, bu sahədə bizim Şərqi qadınını ilə Qərbi qadınını arasında müəyyən fərqlər var. Şərqi qadını hər zaman olduđu kimi, yəni də gözəl görünmək, ən azı baxımlı olmaq istəyir... Bəzən də qadınlar ona maneə yaradan məhdudiyyətlərin, buxovlanırsansa bir sehvəli əlin gücü ilə aradan qaldırılmasını istəyirlər. Özləri isə bunun üçün əvvəldən sona qədər mübariz və ardıcıl ola bilərlər. Görünür bu da təbiət və cəmiyyətin, milli mentalitet və dəyərlərin formalaşdırdığı stereotiplərdən irəli gəlir. Qadınların zərifi və daha zəif olan istədikləri hallarda artıq başqa bir yol qalmır. Ən güclü qadınların belə pəncərə önündə ağıladığı məqamlar vardır.

Çox az sayda qadınlar qarşısına ciddi məqsədlər qoyub öz iradəsi ilə yol seçib əvvəldən sona qədər getməyə iqtidarı olurlar.

Bəziləri yarı yolda qalır, çətinliklər qarşısında geri çəkilib. Mənə görə biz özümüzdə nə qədər əldə etmək istəyiriksə, o qədərində də nail ola bilirik.

Hər bir güclü qadının dəstəyə ehtiyacı var...

Özümde sadalanan xüsusiyyətlərin cəmiyyəti hiss edirəm...
 Ta uşaqlıqdan müstəqil olmağa, sərbəst addımlar atmağa çalışmışam və bugünkü dayandığım yer də məhz bunun sayəsində mümkün olub. Daha sonra ailəmin anlayışına, valideynlərimin, xüsusilə də atamın istəy və arzularına sərbəstlik verməsinə borcluuyam. Qərargarları əlbəttə ki, özüm verir, arxada isə atamın fikrini və mövqeyini hiss edirəm. Son istinadgah, ən azından hansısa problem olduđu təqdirdə kömək edəcək bir adam kimi...

Daha sonra oxuduğum, çalışdığım, siyasətə qoşulduğum illərdə mənə əhatə edən, özünə rəqib bilməyib onunla yanaşı addımlayacaq bir yol yoldaşı, dost kimi, siyasi həmfikir kimi qəbul edən insanlara minnətdaram...

Ən böyük xeyirxahım, həyat yolumu, siyasi təlayimi həll edən insan əlbəttə ki ulu öndər Heydər Əliyevdir. YAP siyasi məktəbinin, Heydər Əliyev şəxsiyyəti, ən parlaq idealim, Azərbaycanı Heydər Əliyev yolu ilə möhtəşəm qələbələrə, daha aydın sabahlara daşıyan Prezidentimiz cənab İlham Əliyev isə xalqa və dövlətə xidmət üçün ən parlaq örnəyimizdir...

Ta uşaqlıqdan, müstəqil olmağa, sərbəst addımlar atmağa çalışmışam və bugünkü dayandığım yer də məhz bunun sayəsində mümkün olub. Daha sonra ailəmin anlayışına, valideynlərimin, xüsusilə də atamın istəy və arzularına sərbəstlik verməsinə borcluuyam. Qərargarları əlbəttə ki, özüm verir, arxada isə atamın fikrini və mövqeyini hiss edirəm. Son istinadgah, ən azından hansısa problem olduđu təqdirdə kömək edəcək bir adam kimi...

Bahar Əvəz qızı Muradova

1962-ci il martın 20-də Füzuli şəhərində anadan olmuşdur. Bakı Yüngül Sənaye Texnikumunu fərqlənmə diplomu ilə, Azərbaycan Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsini və Azərbaycan Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirmişdir. "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilmişdir. Milli Məclisin Fəxri medalına layiq görülmüşdür. "Xan qızı Natavan", "Vətən" və digər mükafatları laureatıdır. Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktorudur. Dünya Azərbaycanlıları Əlaqələndirmə Şurasının üzvüdür. Azərbaycanda və xaricdə çap olunmuş elmi məqalələrin müəllifi-dür. İngilis və rus dillərini bilir.

1981-ci ildən Bakıda tikəş fabrikində tikəşçilərin rəhbəri, 1989-cu ildən Azərbaycan Könlü Kitabxəvərlər Cəmiyyətinin, 1992-ci ildən "Qayıq" Cəmiyyəti Yasamal rayon təşkilatının məsul katibi işləmişdir. 1993-cü ildən Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin təlimatçısı, 1995-2000-ci illərdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İcra Aparatının ic-

Maddi, mənəvi çətinliklər, təhdidlər...

Təbii ki, yolum hər zaman rahat və açıq olmayıb...
 Bu yolda maddi, mənəvi çətinliklərim, yaxın adamlar, dostlar içərişində anlaşılanım, yanlış dəyərləndirənlərim, bunun bir qız-qadın işi olmadığını tələtin etməyə

çalışmalarım da olub. Mənsub olduğum siyasi düşüncəyə zidd mövqə tutmuş qütblün nümayəndələrinin təhdidləri ilə də rastlaşmışam. Bütün bunlara tab gətirmək üçün getdiyim yolun doğruluğuna dərin inamım olmalıdır. Əgər o inam olmasa, gözələrin birində qərarını dəyişə bilərsən. Çünki bəzən insan öz fikirləri ilə tək qalanda, bir günlük deyil, bir ömürlük hadisələr nəzərdən keçirməli olur. Həmin anda şübhən, tərəddüdü olmamalıdır.

Həmishə əşə bilmədiyim, keçilməsi çətin olan maneələrin səbəbini özündə axtarmayı tələfdənirəm. Bu zaman yeni güc mənbəyi tapa, bəzi məsələlərə daha ciddi, daha faydalı yanaşmalarla qadir ola biləcəyimə inanıram. Əgər bunu yalnız ətrafda, səni əhatə edən mühitdə, insanlarla axtaracaq-sansa, bu zaman tələkənəcəyinə heç bir şübhə yer qoymazsan. Bu halda isə məğlubiyət qaçılmaz olacaqdır...

Əlbəttə ki, Azərbaycana qarşı düşmən mövqeyi tutan dairələrlə, daim qərəzli müxəlifəti olanlarla isə mübarizəm hər zaman açıq olub. Burada da heç bir şübhədən, tərəddüddən, geri çəkilmədən söhbət edə bilərəm...

Üzdə olan insanların səhvlərinə qarşı çox acımasız olurlar

Kim olursan ol, ciddiyyətin qorunması, eyni zamanda, səmiyimə olmasın. Səmiyimə olan hər bir tərəf qəbul edilir. Özünə yalancı mükəmməllik donu geyindirməyə hər zaman uzaq olmuşam. düşüncüdüymü deməkədən çəkinməmişəm. Hətta sərt görünməyim belə təbii dir.

Vəzifənin də üzərində ağırılığı, məsuliyyəti var, amma bunu daşımaq qabiliyyətimdə olmayıq. Nə vaxt ki, o, səni yorur, mütləq problemlər yaranır. Bir də gürüşsən kiminə çox uğurlu bir başlanğıcı, mükəmməl sayıla biləcək həyat hekayəsi var. Amma günlərin birində hər şey alt-üst olur. Səbəbi isə ya sayıqlığı itirmiş olmasın, ya hansısa bir yanlışla yol verməsin, yaxud bu yanlış etməyə haqqı olduğunu düşüncəsizdir.

Üzdə olan tanınmışların səhvlərinə qarşı ətraf, insanlar çox acımasız olurlar. Bizə, siyasətçilərə qarşı isə tələblər çox ciddidir...

O, Azərbaycan xanımı üçün ideal obrazı çevrilib...

Biz güclü, zəif, zərifi xarakterimizdən danışıq. Mən özümde bunların sintezini hiss edirəm. Həm yardıma, həm xoş sözlə ehtiyacım var. Bir çox hallarda isə başqaları üçün bu ehtiyacı ödəməyə özümü borclu bilərəm. Başqa cür olmağa isə haqqımız yoxdur. Biz bu örnəkləri həm tarixdə, həm də günümüzdə görməkəliyik.

Məsələn, bugünkü gənc qızlar və qadınlar üçün, dünya birinci xanımları və UNESCO-nun xoşməramlı səfirləri üçün örnək olan Mehriban xanım, həm də gələcək gənc qızlar üçün ideal bir obrazdır. Təkcə ölkə daxilində yox, bütün dünya miqyasında məşğul olduđu səhələr üzrə yüksək standart müəyyənləşdirən belə bir xanımın mövcudluğu, özünü dövlət işinə, ictimai həyata həsr edən xanımlar üçün mükəmməl və canlı örnəkdir, nümunədir, təkrarlanması vacib olan təcrübə və uğur hekayəsidir.

Mənim dəyərləndirməmdə Mehriban xanımın uğuru ilk növbədə daxili və zahiri gözəlliyində, zərifiyyətində, xeyirxahlığında və humanistliyindədir. Həmçinin zərifi olduğu qədər də güclü olduğundan fərqiində olmasında və o gücsə söyənərək hər bir işin öhdəsindən gələcəyinə olan böyük inamındadır.

İlk dəfədir ki, Azərbaycan qadını dövlət heyətində bu qədər yüksək səviyədə təmsil olunur. Bizim borcumuz bu nümunənin insanların şüuruna oturtmasına kömək

etmək, xanımların bu cür yetişməsi üçün imkanları səfərbər etməkdir.

Buna görə də hesab edirəm ki, Azərbaycanın gələcəyi çox parlaqdır. Onun parlaq gələcəyinə töhfə verən qadınlar indidə çoxdur və gələcəkdə də daha çox olacaq...

Sanki gedəcək yerim azalıb...

Mütaliə, musiqi, teatr... Kimliyindən və hansı vəzifənin sahibi olmasından asılı olmayaraq insan ehtiyaqlarıdır. Zamanın çox hissəsi daha çox işə şərf olunur, hətta işdə olmadığı halda da iş haqqında düşüncələr daha çox məşğul edir mənə... Xoşlayıram ki, çox hörmət etdiyim, özümə yaxın hiss etdiyim insanların müxtəlif xarakterli tədbirlərində iştirak edirəm. Nə olur-olsun ona vaxt tapmağa çalışıram.

Həmçinin yaxın adamlarım, ailə üzvlərinin problemləri ilə məşğul oluram. Anam, atam artıq bu dünyada yoxdur... Zamanında həftə sonları mütləq şəkildə onları yoluxmağa gedərdim. İndi ələ bil ki gedəcək yerim azalıb...

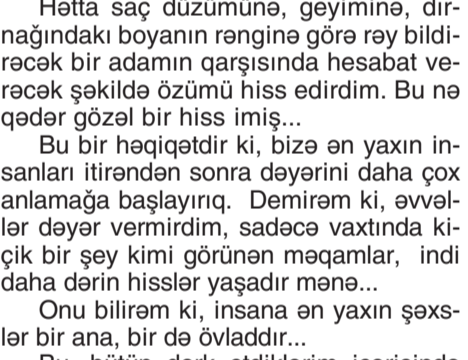
Əvvəllər mənə ələ gəlirdi ki, maraqlı olan istənilən yerdə özümü yaxşı hiss edə bilərəm. İndi anlayıram ki, özümü ən rahat hiss etdiyim zamanlar anamla olduğum anlar imiş... Hər gün onun haqqında real düşüncələrim, telefon danışıqlarım vardır. Hər həftə sonu onun yanında olarkən sanki özümün kim olduğumu unudurdum. Bu qədər hay-küy, hadisələr, problemlər hamısı bir heç olur, özümü yəni də azyağlı bir uşaq kimi hiss edirəm...

Hətta saç düzümləməyə, geyiminə, dirnağındakı boyanın rənginə görə rəy bildirəcək bir adamın qarşısında hesabət verəcək şəkildə özümü hiss edirəm. Bu nə qədər gözəl bir hiss imiş...

Bu bir haqqətdir ki, bizə ən yaxın insanları itirəndən sonra dəyərini daha çox anlamğa başlayırıq. Demirəm ki, əvvəl dəyər vermirdim, sadəcə vaxtında kiçik bir şey kimi görünən məqamlar, indi daha dərin hisslər yaşadır mənə...

Onu bilərəm ki, insana ən yaxın şəxslər bir ana, bir də övlədlərdir...

Bu, bütün dərk edənlərin içərişində üzərində sona qədər dayanacaq bir haqqətdir. Bu iki məfhum adadım onların xatirinə, hər şeyi edə biləcək qabiliyyəti formalaşdırır, hər cür fedakarlığa hazır olmaq hissiyyəti verir.

Xörək bəşir, paltarları ütlüyürəm...

Bütün qadınları kimi mən də mətbəxi sevirəm. Azərbaycandan və bir çox xalqların mətbəxindən olan yeməkləri ən yüksək səviyədə hazırlaya bilirəm. Xüsusilə günlərdə, bayramlarda, həftə sonlarında xörəkləri özüm hazırlayı, süfranı açıp, özüm yeməklirəm. Belə olanda evdəkilərin də üyünəcə olurlar, yeyirlər, təşəkkür edirlər.

Qızımın, yoldaşımın paltarlarını ütlüyür, qaydaya salır, dolablarını yığıdır, evdəki işlərin bəzilərinə özüm görürəm. Geyimlərimlə də birmənəli olaraq özüm məşğul oluram. Əvvəl əliş-verişə xüsusi vaxt ayırmağa çalışırdım. İndi müxtəlif səbəblərdən bu nadir hallarda olur.

Onu da deyim ki, ixtisaslı modeler-texnoloqam. Ona görə mənəm üçün qüsurlarını görə-görə hazır geyim seçib almaq çətin olur. Çünki paltara materialın keyfiyyətindən tutmuş, tikəş qaydalarına qədər müxtəssis gözü ilə baxıram. Odur

Odur ki, sərbəst vaxtımı ailəyə həsr etməyə üstünlük verirəm. Çünki siyasətə məşğul olan qadın üçün ailəni, xüsusilə həyat yoldaşının dəstəyi çox vacibdir. Hər hansı bir uğursuzluğun, nailiyyətlərin kimi səmiyyətlə bölüşən birinin daim sənin yanında olması insani ayaqda saxlamaq, çətinlikləri dəf etmək yolumda yeni planlar qurmaq üçün daha böyük stimül verir...

Özümü qızma tam həsr edə bilmirəm...

Anamın bütün heyətini bizə həsr etdiy kimi, mən özümü qızma tam həsr edə bilmirəm. Bu birmənəli olaraq belədir...

Anam natamam orta təhsilli, bütün milli-mənəvi dəyərlərimizi özündə daşıyan evdar qadın idi.

Həyat yoldaşının yanında çox zəif, zərifi və inca bir xanım olmaqla yanaşı ətraf insanlar üçün çox güclü, övladlarının nəzərində isə fədakar olduğu qədər, sərt xarakterli bir insan idi. Bəlkə də ele mənə həmin sərtlikdən bir az var... Hansısa bir yanlışlığı, səhvə bağışlamayacaq dərəcədə sərt...

Amma onun bu sərtliyinin arasında da bir ürək ağrısı durtduğunu da bilirəm.

Mən özlüyümdə onun bu xarakterinə

timai-siyasi şöbəsinin referenti vəzifələrində çalışmışdır. 1995-2009-cu illərdə YAP-ın Qadınlar Şurası sədrinin müavini, 1999-2005-ci illərdə YAP-ın İcra katibinin müavini olmuşdur. 2013-cü ildən YAP-ın Beynəlxalq əlaqələr komissiyasının sədridir.

Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının və İdarə Heyətinin üzvüdür.

İkinci, üçüncü, dördüncü və beşinci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçilmişdir. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin müavini dir. Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədridir.

ATƏT-in Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin və Azərbaycan-İsveçrə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəridir.

Evlidir, 1 övlad var.

zaman üzərində sadəcə şeyləri görə bilərəsiniz. Mənə görə bunlar geyimləri təmamlayan bir aksesuar olmalıdır. Qiymətli zinət əşyalarını isə həyat yoldaşım, yaxud yaxınlarım hədiyyə kimi bağışlayarkən məmuniyyətlə qəbul edirəm. Amma deməliyəm ki, o daha çox mənim dolabımdadır. Çox nadir hallarda, ya özəl tədbirlər zamanı, ya da yalnız güzgü qarşısında onları taxa bilərəm. Sonra isə yenə yerinə qoyub adi gündəlik adət etdiyim aksesuarlardan istifadə edirəm...

Hafizələrdə, fotolarda donmuş qırıq-qırıq xatirələr...

Hansisa bir şəhərdə, istirahət mərkəzində dincəlməkdən çox, adicə taxıl zemini işləmək mənə daha çox zövq verir.

İndi mənəm belə səmiyimə təndirlərə çox ehtiyacım var...

Yaşılıq görəndə dünyanın ən xoşbəxti oluram. Mənim üçün çiçək bitirmək, ağac qulluq etmək məşğuliyyətlərini ən gözəli dir. Füzuli rayonunda doğulmuşam və uşaqlıqdan Kiçik Qarqaz dağlarına, onun etəyindəki yaşılıqlara, meşəliklərə bax-baxa böyümüşəm...

Artıq oraları 25 ildir ki, görmürəm. Yaşadığım yer, getdiyim yol, oxuduğum məktəb xatirələrdə və bir də bəzi fotolarda qalır. Yalnız məktəbdə getdiyim ilk və 8-ci sinifdə son, direktor otağında şəhadətnamənin mənə təqdim olunduğu günü xatırlayıram.

Çox qəribədir ki, Füzuli deyərək gözümün qarşısına bu iki mənzərə daha aydın şəkildə gəlir. Bir də uşaqlıqla bağlı ən çox xatırladığım Novruz bayramlarında qaldığımız tonqal... Bayramda ümumi bir tonqal hazırlayırdıq, amma mən mütləq özüm üçün ayrıca tonqal qalamalı idim. Gələn həftənin çərşənbəsi üçün bütün həyatdan qurmuş yarpaq toplayırdım. Yetərdi ki, bacılarım mənim yarpaqlarımdan götürüb öz tonqallarına aparmaq istəsən, bax onda qiymət qopurdur...

Bir də gördüyüm və getdiyim yerlər daha çox ətri ilə yaddaşıma hopur. O ətrilər heç zaman səhv salma bilmərəm. Bəzən baharda burnuma yenincə ağarmış gilasın ətri gəlir. Xatirəmədir, biz uşaq vaxtı gəlib ağacın altında dayanırdıq və diqqətlə baxırdıq. Ağarmış, bir az böyümüş gilas gördükdə səvinciminin həddi-hüdudu olmazdı... Onun özünəməxsus ətri var idi və mənə ələ gəlir ki, gilasın heç yerdə belə ətri ola bilməz, o yalnız Füzulidədir, atamın mənim adıma əkdiyi, mənim də hündürboylu və bol məhsullu olması ilə fəxr etdiyim ağacdadır...

Olduğum yerlər daha çox ətri ilə yaddaşıma hopur...

Baxmayaraq ki, 25 il o qədər böyük zaman deyil, amma xatirələrim qarışıb. Orada daha nələr olub, hansı hadisələr baş verib, onlar hamısı qarışıq şəkildədir və gözələrimin qarşısında sanki molekullar rəqs edirmiş kimi rəqs edirlər. Əlbəttə, bu nisgil mənə heç vaxt tərək etməyəcək. Çünki biz təkə torpaqlarımızdan deyil, həm də uşaqlığımızdan və xatirələrimizdən uzaq düşmüşük.

Bir də gördüyüm və getdiyim yerlər daha çox ətri ilə yaddaşıma hopur. O ətrilər heç zaman səhv salma bilmərəm. Bəzən baharda burnuma yenincə ağarmış gilasın ətri gəlir. Xatirəmədir, biz uşaq vaxtı gəlib ağacın altında dayanırdıq və diqqətlə baxırdıq. Ağarmış, bir az böyümüş gilas gördükdə səvinciminin həddi-hüdudu olmazdı... Onun özünəməxsus ətri var idi və mənə ələ gəlir ki, gilasın heç yerdə belə ətri ola bilməz, o yalnız Füzulidədir, atamın mənim adıma əkdiyi, mənim də hündürboylu və bol məhsullu olması ilə fəxr etdiyim ağacdadır...

Bu, Bahar xanımi idi... Kənddən sərt, bir az da kəskin görünür - bəlkə də bu, ələ tutduđu yüksək vəzifənin mahiyyətindən irəli gəlir...

Amma onu yaxından tanıdıqca, bu görüntünün sadəcə, zahiri təzahür olduğunu anlayırsan... Əslində isə o sadəcə Azərbaycan xanımi - dövlətin ən ali postlarından birinə yüksəlməyi bacaran, fəqət həyat yoldaşının paltarını ütlüyüb, qızını əlləriylə yedizdirməyi özünü yüksək borcu sayan bizlərdən biri...

YasəməN MUSAYEVA, "Azərbaycan"

